

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Безкоштовно

24 жовтня 2019 року

№31 (3285)

День захисника України: вітаємо воїнів і вшановуємо тих, хто віддав своє життя за Батьківщину

14 жовтня – День захисника України. Це свято, коли ми вітаємо воїнів, які нині стоять на обороні держави, та вшановуємо мужність і героїзм тих, хто поклав своє життя в ім'я незалежності й територіальної цілісності України.

Напередодні свята, 11 жовтня, студенти і співробітники університету зібралися біля Храму Святого Миколи Чудотворця. Учасники мітингу поклали квіти до пам'ятника київським політехникам, які віддали своє життя за волю і незалежність України. На пам'ятнику викарбувані імена Сергія Бондарева, Павла Мазу-

ренка, Юрія Поправки, Максима Шаповала, Ігоря Павлова, Олександра Петрищука, Володимира Кочеткова-Сукача, Ігоря Шевченка, Владислава Дюсова, Андрія Єременка, Юрія Артюха, Вадима Жеребила, Олександра Кондратюка та Михайла Федоренка. Вічна пам'ять і слава Героям! Низький уклін їх рідинам.

У церемонії покладання квітів взяли участь ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський, настоятель Храму Святого Миколи Чудотворця отець Тарасій Салюк, проректори університету, викладачі, співробітники, курсан-

ти ІСЗЗІ та студенти інших факультетів університету.

У своєму виступі Михайло Згуровський закликав завжди пам'ятати імена героїв, які віддали своє життя на захист нашої Батьківщини, і, зокрема, відзначив: «У Храмі Святого Миколи Чудотворця, біля якого відбувається наша зустріч, відспівували деяких із загиблих київських політехників. Тут отримували благословіння й ті, хто йшов на захист нашої Батьківщини. Ми глибоко вдячні отцю Тарасію за місію, яку він виконував і виконує разом з нами».

Насамкінець ректор КПІ вручив ряду співробітників-учасників бойових дій Подяки Вченої ради університету за сумлінне виконання ними службових обов'язків, високий професіоналізм та активну участь у патріотичному вихованні.

Також у підрозділах університету – ІСЗЗІ, на факультетах соціології і права, інформатики та обчислювальної техніки – викладачі і студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського поклали квіти до меморіальних дошок співробітникам, які загинули на сході України, та героям Майдану.

Інф. «КПІ»

Виступає Михайло Згуровський

АКТУАЛЬНО

Сьогодні науковці університетів готують пропозиції до нового конкурсу наукових тем за держбюджетні кошти МОН України. Але ще в серпні була реальною загроза вилучення цих коштів з МОН України та передачі їх до Національного фонду досліджень для грантового фінансування науки в Україні, що практично означало б ліквідацію держбюджетної конкурсної тематики в університетах.

До справи згідно з наказом міністра Л.М. Гриневич долучилися проєктори з наукової роботи провідних університетів. Подаємо висступ 15 серпня ц.р. голови Ради проєкторів із наукової роботи ЗВО МОН України академіка НАН України М.Ю. Ільченка на засіданні міжгалузевої Робочої групи МОН та Мінфіну України з розгляду видатків на науку.

Наука в університетах заслуговує на кращу перспективу працювати на власну країну

М.Ю. Ільченко

Рада проєкторів із наукової роботи університетів представляє 170 закладів вищої освіти і наукові установи МОН України і на громадських засадах сприяє розвитку науки в університетах держави. За участю Ради, зокрема, було напрацьовано низку пропозицій до змісту нового Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність", запроваджено прозорий і справедливий механізм конкурсного відбору держбюджетних тем, засади базового фінансування науки в університетах та ін.

Необхідно враховувати, що місія науки в університетах є особливою і багатоаспектною. По-перше, це забезпечення високої якості підготовки студентів, які, беручи участь у наукових дослідженнях в середовищах наукових шкіл університетів, мають змогу самі зростати як дослідники. Як один із результатів – переможцями Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт щороку стають майже 2,5 тис. студентів із близько 10 тисяч студентів-учасників із ЗВО України.

По-друге, продукування нових наукових знань викладачами є постійним джерелом оновлення і осучаснення змісту освіти через формування нових навчальних дисциплін, застосування результатів наукових досліджень у модернізації лабораторних і практичних робіт та ін. Це осучаснення стосується широкого спектру галузей освіти і науки – від українознавства до проблем

штучного інтелекту, охоплюючи понад 300 наукових тематичних напрямів.

По-третє, наука в університетах є базисом наукового зростання викладачів, адже їхні дисертації як кваліфікаційні роботи за визначенням мають ґрунтуватися на нових знаннях. Як один із результатів – у 2017 році опубліковано у фахових виданнях України майже 125 тисяч публікацій, з яких понад 8200 статей у журналах, що індексуються у базах Scopus чи Web of Science. Позитивно є тенденція збільшення кількості індексованих публікацій.

По-четверте, наука у ЗВО за умов її належного організації дійсно стає джерелом отримання нових знань, а на цьому базисі – створення на інноваційних засадах нових технологій і техніки як цивільного, так і подвійного призначення для сфери національної безпеки і оборони. Мова йде як про новітні розробки техніки, так і вирішення проблем імпортозаміщення та реновацій. Як один із результатів – на балансах університетів МОН перебуває понад 8,3 тис. патентів первісною вартістю 7,2 млн грн. У недавню проведеному в КПІ першому конкурсі оборонних технологій 82 проєкти із 132 запропонували вчені університетів. Науковці закладів вищої освіти представлені у 8 із 12 робіт, яким у цьому році присуджено Державні премії України в галузі науки і техніки. Із 95 нових лауреатів – 28 викладачів ЗВО. Із 5 відзначених Кабінетом Міністрів України робіт за розроблення і впровадження інноваційних технологій дві роботи виконані в університетах.

І нарешті, п'ята функція науки в університетах – це науково-експертна сфера. Ми постійно отримуємо від силових і судових структур завдання експертно-доказового змісту і успішно їх вирішуємо. Наприклад, наука КПІ ім. Ігоря Сікорського дала відповідь на технічні причини самознищення гранатометів, розшифрування ідентифікації зброї, задіяної в трагічних подіях на Майдані, і т. ін. Зараз на розгляді маємо експертні за-

пити від Прокуратури міста Києва, Державного бюро розслідувань, Мінооборони (2 запити), Міносвіти і науки за дорученням Мінприроди та РНБО України. Якісну експертизу забезпечує високий науковий потенціал учених наших наукових шкіл.

Джерела фінансування науки в університетах України включають у себе як вітчизняні можливості, так і закордонні.

Вітчизняні держбюджетні джерела:

1. Конкурсна тематика за програмою 1040 орієнтована на реалізацію пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки України, ухвалених Верховною Радою України.

До речі, за підсумками незалежного зовнішнього європейського аудиту наукової та інноваційної системи України в 2016 році: із 30 рекомендацій з підвищення якості та ефективності організації науки наша Рада проєкторів (а також і керівництво міністерства) не сприйняли, а точніше – категорично не погодилися з тим, щоб вилучити 50 % бюджетних коштів конкурсного фінансування наукових проєктів університетів і передати їх створюваному Національному фонду досліджень. Ми переконані, що такі дії були б нищівним ударом і так по принизливо малому фінансуванню науки в університетах. Сьогодні фінансування науки в усіх університетах МОН України майже в 50 разів менше, ніж такого одного провідного закордонного університету, як Оксфорд. Тому неминучо була б реальна загроза прискорення руйнації науково-педагогічних шкіл університетів. А цього допустити не можна – адже сьогодні наука в університетах забезпечує підготовку в Україні більше половини докторів і кандидатів (PhD) наук.

Результативність конкурсної держбюджетної тематики полягає насамперед у можливості підсилення наукових шкіл університетів студентською молоддю, аспірантами і молодими вченими. За цією тематикою науковою радою МОН здійснюється прозора процедура конкурс-

ного вибору робіт, їх оцінки вченими секцій Ради, публікацій в Україні і закордоном, проведення базових міжнародних конференцій.

2. Виконання державних замовлень на науково-технічні (експериментальні) розробки згідно зі щорічними рішеннями уряду України за поданням МОН України.

3. Ініціативна тематика науково-педагогічних працівників університетів України, що виконується в рамках так званої другої половини робочого дня (кафедральна тематика). Обсяг цієї тематики та її результативність залежить від значного педагогічного навантаження викладачів, відсутності коштів на матеріали і реактиви та вкрай несучасного наукового обладнання і приладів для досліджень.

4. Господогвірна тематика університетів ґрунтується на коштах замовників розробок і наукових послуг, які надають університетам сучасні підприємства, компанії і господарські товариства. В цілому по МОН це кошти, які суттєво доповнюють можливості держбюджетної конкурсної тематики. Але низка штучно створених ускладнень (тендерні процедури, держказначейське обслуговування, заборона зберігати зарплати викладачів по навчальному процесу на час їх перебування у від'їздах як сумісників по науці тощо) не сприяє тому, щоб наша країна ставала сильною завдяки науці та інноваційній економіці.

5. У цьому році очікується початок фінансування через Національний фонд досліджень та базове фінансування науки в університетах, а також запровадження державного фінансування науки в Україні у формі грантів, порядок надання яких визначив Уряд.

Закордонні джерела фінансування:

1. Участь у програмі ЄС "Горизонт 2020".

2. Виконання проєктів наукової ради НАТО (програма "Наука заради миру").

3. Виконання проєктів у рамках міждержавного співробітництва. ➔

➔ 4. Проведення досліджень і розробок на замовлення закордонних компаній, насамперед Китаю.

Тож майбутнє науки в Україні вбачається в необхідності реальної державної політики і практичних дій у розвитку наукових шкіл в університетах, а також у ключовій ролі провідних (дослідницьких) університетів в інноваційному розвитку економіки України.

Справедливість вимагає позитивно оцінити дії керівництва наукою нашого міністерства впродовж останніх років, коли реальністю стали новий закон про науку, запроваджено стимулюючі механізми підтримки наукових бюджетних тем для молодих учених і тем оборонного спрямування, здійснено безкоштовний для університетів доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, організовано проривне виконання проєктів з провідною роллю окремими вітчизняними університетами в рамках програми "Горизонт-2020" та ін. Давно очікуване базове фінансування має перспективи з'явитися незабаром.

Але маємо визнати, що стан наукової сфери в Україні вже після Революції гідності впродовж останнього часу погіршився. Чого варте лише некомпенсоване падіння реального фінансування науки внаслідок трикратного зменшення курсу валюти.

А ось ще остання новація уряду: запровадження 12-кратного збільшення університетами оплати за подання заявок на корисні моделі!

У нових сучасних умовах у науку мають приходити молоді науковці, які, "як ті справжні солдати, що мріють стати генералами". Але від них останнім часом я все частіше чую запитання: "Чому в нашій країні ставлення держави до науки та до її інтелектуальної еліти – вчених – все більше опускається до принизливого рівня?" Масштаби еміграції креативної молоді до інших країн сьогодні – це вже питання національної безпеки України. Тому Україна має скористатися найуспішнішим світовим досвідом у сфері інтеграції університетської науки, цільової підготовки кадрів, високотехнологічного бізнесу і виробництва, зокрема, задля підвищення обороноздатності держави. Таким прикладом для України може бути наукове місто "Техніон" у м. Хайфа (Ізраїль), яке забезпечило, за умови постійного захисту суверенітету Ізраїлю, не лише створення найсучасніших оборонних технологій для держави, а й переведення економіки своєї країни на один із найвищих у світі технологічних рівнів. Завдяки саме цьому Ізраїль не має проблем з фінансуванням науки, яке в них одне з найбільших у світі, а саме 4-5 % ВВП, а також підтвердив істину, що сильними країни стають завдяки науці та інноваційній економіці.

Хочеться вірити, що носії нової влади сприймуть як дороговказ мудрі слова, які сьогодні звучать як заповіт, Блаженішого Любомира Гузара: "Цінують науку, шанують науковців, через них, їхнє знання та їх працю можемо надіятися на справжнє здійснення мрій і сподівань нашого народу".

Шановні колеги!

У підсумку наша робоча група має напрацювати пропозиції, які створять умови для кращої перспективи розвитку нашої держави і зміцнення її науково-технічного потенціалу та обороноздатності. Принаймні заради цього серед рекомендацій робочої групи не повинно бути категорично неприйнятної пропозиції щодо формування грантового фінансування Національного фонду досліджень за рахунок коштів конкурсної держбюджетної тематики науки в університетах.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Зустріч з керівниками науково-освітньої галузі Литовської Республіки

Питанням налагодження ефективної співпраці у сфері науки, освіти і технологій та її перспективам було присвячено бесіду очільників освітньої галузі Литовської Республіки з представниками Міністерства освіти і науки України та керівництвом КПІ ім. Ігоря Сікорського під час їхнього візиту до університету.

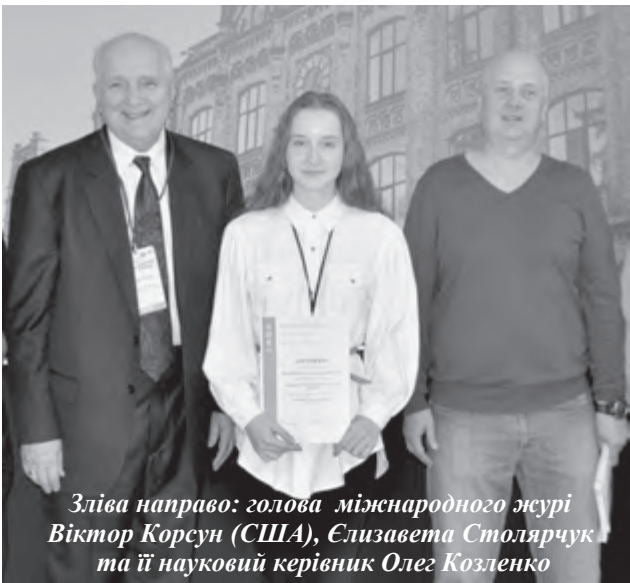
Зустріч відбулася 9 жовтня і участь у ній взяли: з литовської сторони – директор Департаменту вищої освіти, науки і технологій Міністерства освіти, науки і спорту Литовської Республіки Альбертас Жаліс, член Комітету з гуманітарних та соціальних наук Науково-дослідної ради Литви, професор Університету Миколи Ромеріса Даріюс Бейноравічюс, представник Посольства Литовської Республіки в Україні Саулюс Лабутіс та інші; від Міністерства освіти і науки України – начальник відділу міжнародних науково-дослідних програм і проєктів головного управління науково-технічного розвитку директорату науки МОН Андрій Остапенко та представниця відділу міжнародних науково-дослідних програм і проєктів головного управління науково-технічного розвитку директорату науки МОН Тетяна Шевцова; від Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" – проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, заступник керівника департаменту міжнародного співробітництва, начальник відділу міжнародних проєктів Сергій Шукаєв та інші.

Учасники розмови обговорили бачення механізмів розв'язання проблем захисту інтелектуальної власності університетів; досвід обох країн в адаптації програм підготовки майбутніх інженерів до вимог сьогодення; нові можливості, які отримала литовська вища школа після приєднання країни до Європейського Союзу, а також потенціал реалізації спільних українсько-литовських науково-освітніх проєктів тощо. Звісно,

розмова стосувалася й співпраці литовських колег з КПІ ім. Ігоря Сікорського. Про науково-освітні контакти київських політехніків з університетами Литовської Республіки розповів Сергій Шукаєв. Він, до речі, нагадав, що напередодні зустрічі в Київській політехніці, під час 8-го засідання двосторонньої українсько-литовської Комісії зі співробітництва у сфері науки та технологій, було затверджено перелік з 12 спільних наукових проєктів, які литовські та українські науковці виконуватимуть у 2020–2021 роках. Один із цих 12 проєктів, обраних з-поміж 72 пропозицій від 53 вишів, 18 наукових установ та однієї лабораторії, – це проєкт КПІ ім. Ігоря Сікорського та Вільнюського технічного університету ім. Гедимінаса "Дослідження та розробка надлегких високотемпературних (до 1400° С) теплозахисних матеріалів з використанням промислових відходів".

На запитання представника прес-служби університету, які ще напрями для започаткування спільних з КПІ досліджень могли б зацікавити литовські технічні виші, очільник литовської делегації відповів: "Я не можу говорити про деталі, оскільки відповідальність за оцінювання та вибір проєктів лежить на нашій науковій раді. Але, якщо казати про мою точку зору як представника Міністерства освіти, науки і спорту, зауважу, що ми маємо два потужних технічних університети – Вільнюський і Каунаський, для яких ми повинні були б організувати зустріч з українськими колегами у форматі "face to face", тобто "віч-на-віч", щоб самі науковці могли представити одне одному свої можливості й сильні сторони. Завдяки співпраці з європейськими партнерами наші університети отримали нове обладнання, можливості їхні розширилися, і я думаю, що цим могли б користуватися і наші друзі та партнери для започаткування і розвитку спільних досліджень".

Дмитро Стефанович

Зліва направо: голова міжнародного журі Віктор Корсун (США), Єлизавета Столярчук та її науковий керівник Олег Козленко

Серед проєктів, представлених на Фестивалі "Sikorsky Challenge", загальну увагу привернула розробка "Вітровий двигун на основі сегнерового колеса", виконана ученицею 11-го класу Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ" Єлизаветою Столярчук під керівництвом співробітника ФМФ Олега Козленка. Робота була відзначена Президентським фондом Леоніда Кучми серед 10 краєвих, створених членами Малої академії наук.

Після урочистостей фестивалю та телеінтерв'ю з ученицею цікавимося у трохи стомленої увагою героїні: як з'явилася ідея проєкту та як наважилася на його створення. "З п'ятого класу я почала навчатися в ліцеї", – говорить Єлизавета. Перехід із звичайної школи до ліцею, поглиблене вивчення фізики, математики, хімії – перший крок зацікавленості: отримати більше знань. Спочатку була участь у предметних олімпіадах. "Оскільки основною спрямованістю олімпіад є не демонстрація вивченого, а ґрунтовне логічне мислення, з часом почали з'являтися ідеї для вирішення не задач, а поставлених завдань", – згадує дівчина.

Другий крок – підтримка навчального закладу. Робота над проєктом починається вже під час уроків у ліцеї, факультативних та додаткових занять, де учні отримують багаж знань, що дозволяє рухатися далі, працювати над власною ідеєю. Ліцеїстам, що бажають працювати над проєктною роботою, допомагають обрати наукових та педагогічних керівників, і починається копітка праця.

Як зацікавити сучасну молодь науковою роботою?

Важливим аспектом наукової роботи учнів є співпраця із закладами вищої освіти – це третій крок. Оскільки Політехнічний ліцей є підрозділом КПІ ім. Ігоря Сікорського, то співпраця з провідними науковцями цього університету не є чимось недосяжним. Факультети КПІ охоче пропонують свою допомогу. А Олега Володимировича Козленка, завідувача навчально-наукової лабораторії криогенної техніки КПІ ім. Ігоря Сікорського, ліцей запросив викладати предмет "Технології". Саме Олег Володимирович став науковим керівником Єлизавети. Співпраця з університетом є вагомим аргументом для розвитку і здійснення обраного проєкту. Це і доступ до лабораторії, де проводяться експерименти, і користування обладнанням, і консультації фахівців. Крім того, КПІ ім. Ігоря Сікорського допомагає з міжнародним патентним пошуком, окреслює чітку новизну проєкту.

У пригоді стає допомога і активна участь Київської Малої академії наук, яка проводить різноманітні тренінги, семінари, що дають змогу розвинути навички ораторської майстерності, навчають мистецтва створення постерів та презентацій – четвертий крок.

Тому відповіддю на запитання "Як зацікавити сучасну молодь науково-практичною роботою?" є тісна співпраця Політехнічного ліцею, де навчається Ліза, КПІ ім. Ігоря Сікорського та Київської Малої академії наук. Вони створюють всі умови для наукової пошукової роботи. Зі слів Єлизавети: "Коли починається робота над прототипом, його створення забезпечує ліцей; проведення експериментів, аналізу та вдосконалення – відбувається в КПІ ім. Ігоря Сікорського; у роботі над презентацією, поданням матеріалу допомагають ліцей і КМАН". У подальшому ці організації стають координаторами, помічниками на різноманітних конкурсах проєктів, стартапів тощо.

Уже два роки поспіль проєкти Єлизавети Столярчук виходять у фінал конкурсу стартапів Фестивалю інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge", беруть участь у Київському фестивалі стартапів "Class Ідея". На них оформлені патенти: № 126193 "Транспортна система для

руху по гравітаційній рейковій трасі" в 2018 р. та № 133811 "Спосіб піролізу твердих органічних відходів" у 2019 р. Роботи Єлизавети були відзначені на Всеукраїнській науково-технічній виставці-конкурсі молодіжних інноваційних проєктів "Майбутнє України", вона стала лауреатом премії Президентського фонду Леоніда Кучми "Україна" та отримала відзнаку 2-nd Belt and Road Teenager Maker Camp & Teacher Workshop у номінації "Краща презентація" (Китай, листопад 2018). А з виставки-конкурсу в галузі технічних наук та енергетики OKSEF (OGUZHAN OZKAYA EDUCATION SCIENCE ENERGY ENGINEERING FAIR), яка проходила в червні 2019 р. у м. Ізмір (Туреччина), Єлизавета привезла бронзову медаль.

Завдяки Політехнічному ліцею НТУУ "КПІ" м. Києва, КПІ ім. Ігоря Сікорського та Київській МАН, сучасна молодь має змогу рухатися вперед та розвиватися на терені науково-практичної роботи.

Оксана Снівак,
зав. кафедри фізики Політехнічного ліцею
Олег Козленко, зав. УНЛКТ ФМФ

Медична розробка багатоцільового застосування

Серед найвизначніших подій у сфері інноватики в КПІ ім. Ігоря Сікорського – Фестиваль "Sikorsky Challenge 2019". Приємно відзначити, що у фінал конкурсу стартапів потрапило багато проєктів, виконаних науковцями університету чи за їх участю у складі творчих колективів, до яких входять представники різних організацій.

Одна із розробок, яка привернула увагу відвідувачів та журі – "Інноваційний волокнистий активований вуглецевий сорбуючий матеріал медичного призначення "Борисфен-МН", виконаний під керівництвом В.Г.Ніколаєва – чл.-кор. НАН України, заслуженого діяча науки і техніки України, д.мед.н., зав. відділу Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.С. Кавецького НАНУ; В.В. Кудряченка – к.т.н., академіка Української академії наук, доцента КНТЕУ; О.С.Колосова – д.т.н., заслуженого винахідника України, професора КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Запропонований науковцями сорбуючий матеріал медичного призначення може засто-

совуватися в хірургічних відділеннях, травматології, опікових центрах як пов'язка для терапії ран і опіків, гемосорбційний засіб для видалення патогенів різної природи, ентеросорбент тощо. Він буде корисним у стоматології, косметології, ветеринарії, для аварійно-рятувальних служб, внутрішніх військ та індивідуальних користувачів.

За допомогою такої вуглецевої пов'язки можна лікувати інфіковані рани, опіки різної площі

та ступеня, екземи, виразки, пролежні, забезпечити профілактику гнійно-септичних ускладнень. Вона має виражений гемостатичний і бактеріостатичний ефект, у 3 рази перевищує гігроскопічність марлі, прискорює загосення ран в 1,5–2 рази та запобігає повторному інфікуванню, сприяє приживленню пересаженої шкіри, щільно прилягає до поверхні рани будь-якої конфігурації.

Розроблений ентеросорбент на базі вуглецевого сорбуючого матеріалу має 10–20-разову перевагу у зв'язуванні основних груп токсичних речовин порівняно з відомими аналогами. За своїми функціональними характеристиками, смістю щодо основних груп токсичних речовин, зручністю застосування, а також за іншими фармако-економічними показниками ці ентеросорбенти не мають світових аналогів. Розробка захищена об'єктами інтелектуальної власності і права України – отримано дев'ять патентів на винаходи і корисні моделі.

Інф. "КПІ"

ВСЕСВІТНІЙ ТИЖДЕНЬ КОСМОСУ

Зустріч з астронавткою NASA

Учасники зустрічі

Студенти Інституту аерокосмічних технологій зустрілися з астронавткою NASA Гайдемари Стефанишин-Пайпер. Вона відвідала Україну в рамках святкування Всесвітнього тижня космосу за підтримки Посольства США в Україні. Зустріч зі студентами, викладачами, журналістами та всіма, хто цікавиться космосом, відбулася 10 жовтня в НАУ.

Гайдемари Стефанишин-Пайпер – восьма жінка-астронавтка NASA, яка вийшла у відкритий космос, і перша жінка, яка розгорнула український прапор на орбіті. Її батько – виходець з України, зі Львівської області. "Він приїхав до США, зустрів мою маму, вони створили сім'ю і виховали мене. Це прекрасно – мати можливість приїхати на землю, де був народжений мій батько, – поділилася гостя. – Я трохи говорю українською та багато знаю про Україну, бо навчалася в українській школі".

Гайдемари Стефанишин-Пайпер звернулася до студентів: "Цим візитом я сподіваюся надихнути вас вивчати світ інженерії, фізики тощо, можливо, серед вас є майбутні космонавти. Згадую часи, коли була студенткою, тоді навіть і не мріяла бути астронавткою. Я навчалася на інженерному. Проваливши тест на пілота, спробувала знову і знову, і мене таки відібрали до NASA". Вона розповіла про складнощі відбору, тренування на землі, особливості будівництва станції у відкритому космосі, поділилася враженнями від польотів та перебування на Міжнародній космічній станції.

Завершуючи виступ, астронавтка сказала, що сьогодні розповіла історію свого життя, а від молоді залежить, якою буде їхня історія: "Уже сьогодні ви повинні визначитися, що плануєте робити, яка ваша ціль через 10, 20, 30 років".

За інф. ІАТ

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Студенти ФЕА про стажування в Університеті Ворика

В Україні активно впроваджуються освітні програми ЄС, що істотно впливають на розвиток людського потенціалу. Зокрема, в КПІ ім. Ігоря Сікорського успішно діє програма "Erasmus+" з академічних обмінів. Наводимо враження студентів ФЕА від стажування у Великій Британії.

Дмитро Родькін

Я студент 6-го курсу кафедри АЕМС-ЕП. Із 20 серпня перебуваю у Великій Британії за програмою "Erasmus+", яка передбачає наукове стажування в University of Warwick протягом чотирьох місяців. Тема моєї наукової роботи – "Створення адаптивного алгоритму керування синхронною явнопольною машиною з урахуванням насичення".

Перші враження. З аеропорту в Бірмінгемі ми з напарником на екзотичному двоповерховому автобусі доїхали до містечка Ковентрі і вже звідси дісталися до університету. Незвично було споглядати дорогу з другого поверху, звернули увагу на велику кількість яскравих зелених газонів.

Люди живуть переважно в невеликих двоповерхових будинках на чотири "квартири". У місті чітко сформований центр з великою кількістю магазинів і кафе. Його оточують спальні райони, де на багато кілометрів не зустрінеш жодного магазину. Тому в супермаркетах, особливо в суботу, люди купують величезну кількість продуктів харчування.

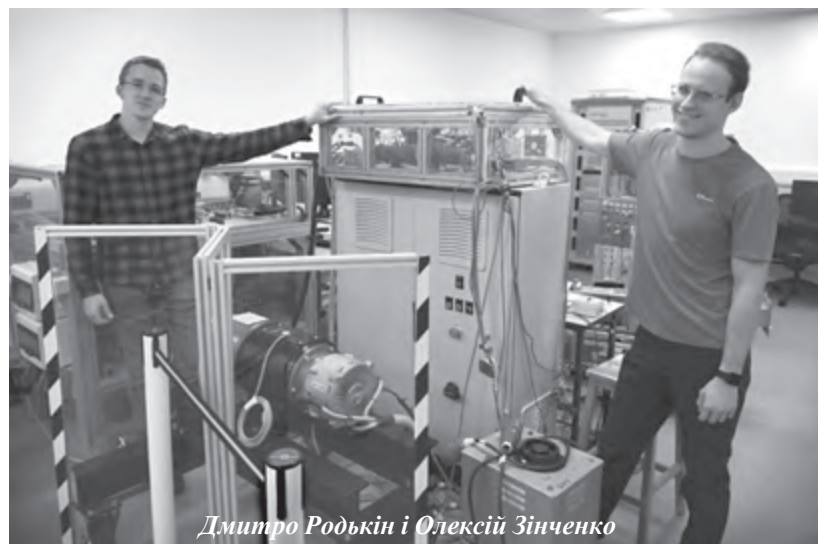
Про університет. Університет Ворика знаходиться біля міста Ковентрі, в самому центрі Великої Британії. В кампусі є все, що може знадобитися студенту під час на-

вчання: навчальні корпуси, гуртожитки, кафе, магазини, спортивний комплекс, лікарня, пральня та ін. Навчальні корпуси помітно відрізняються від українських: замість високих та широких коридорів з великими кабінетами тут вузькі та низькі коридори з великою кількістю малих кабінетиків. Це дозволяє зручно розмістити велику кількість персоналу та викладачів у порівняно малих корпусах.

На початку навчання кожен студент отримує ID-карту, яка є пропуском до лабораторій та спортивного

тожитку – усе відбувається в електронному вигляді.

Оскільки метою нашого перебування є не лише навчання, а й наукове стажування, нам надали доступ до комп'ютерів та тестової установки в лабораторії "Power and Control Systems Research Laboratory". Тут працюють переважно аспіранти. Чіткого графіку роботи немає, дехто працює з дому. Головне, щоб людина виконувала роботу та показувала результат. Зустріч з керівником відбувається раз на тиждень, більшість часу аспірант працює самостійно.

Дмитро Родькін і Олексій Зінченко

центру (за наявності абонементу). Можна також використовувати її як платіжну картку для отримання знижки в місцевих кафе. Також студент отримує акаунт та електронну пошту в університетській базі. Практично будь-які питання з відповідними органами можна вирішити електронною перепискою. Реєстрація на будь-які заходи, заявка на проживання в гур-

тожитку – усе відбувається в електронному вигляді. Оскільки метою нашого перебування є не лише навчання, а й наукове стажування, нам надали доступ до комп'ютерів та тестової установки в лабораторії "Power and Control Systems Research Laboratory". Тут працюють переважно аспіранти. Чіткого графіку роботи немає, дехто працює з дому. Головне, щоб людина виконувала роботу та показувала результат. Зустріч з керівником відбувається раз на тиждень, більшість часу аспірант працює самостійно.

Олексій Зінченко

Я студент п'ятого курсу групи ЕП-91мн. На початку цього навчального року я поїхав на стажування за програмою "Erasmus+" до Університету Ворика (Велика Британія, м. Ковентрі).

Університет вразив з перших хвилин перебування в ньому. Майже всі ключі електронні, двері зачиняються і відчиняються автоматично. Лабораторія відмежована від робочих комп'ютерів, практично все обладнання зібрано аспірантами, які тут працюють. Протягом стажування працюємо з експериментальною установкою для дослідження електромеханічних систем на основі синхронного двигуна з постійними магнітами. Довелося ознайомитися з промисловими пристроями для симуляції цифрових систем керування, такими як dSPACE та OPAL-RL. Для цих пристроїв можна розробляти керуючі програми в середовищі MATLAB Simulink.

Кампус університету чистий. Кімнати для студентів індивідуальні, кухня спільна. На території недавно побудували новий спортивний комплекс, куди я ходив на плавання (можна в будь-який час і скільки є бажання). В усіх будівлях університету бездротове підключення до інтернету. Безкоштовний доступ до Wi-Fi є і на вулицях та в автобусах. Зупинка автобусів – у самому кампусі. Хоча університет знаходиться на віддалі від міста Ковентрі, зовсім не складно дістатися будь-куди. На вихідних у нас був вільний розклад, можна було поїхати в довколишні містечка на екскурсії. Відвідали великий музей транспорту Англії в Ковентрі та замок Кенілворт.

За інф. ФЕА

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ ІНФОРМУЄ

Розширення можливостей жінок: Пекін 25+

15 вересня 1995 року, у рік п'ятдесятиріччя заснування Організації Об'єднаних Націй, на четвертій Всесвітній конференції зі становища жінок, яка проходила у Пекіні, відбулася подія, що відкрила жінкам різних країн шлях до поліпшення свого становища: на цій конференції була прийнята Пекінська декларація та Платформа дій. Декларацією визнана потреба у розширенні можливостей і поліпшенні становища жінок, включаючи право на свободу думки, совісті, релігії та переконань, сприяючи, таким чином, задоволенню інтелектуальних потреб жінок і чоловіків, і завдяки цьому, гарантуючи можливість повної реалізації свого потенціалу в суспільстві при формуванні свого життя відповідно до своїх власних сподівань. Здійснення цієї Платформи дій вимагає низки зобов'язань як з боку урядів держав, що підписали

цю декларацію, так і міжнародного співтовариства. З того часу уряди країн звітують про вжиті заходи щодо розширення можливостей і поліпшення становища жінок. Аналітику, що стосується усіх проблемних областей Пекінської платформи дій, готують урядові комітети, наукові установи, громадські організації, міжнародні агентства та приватні компанії. *Науковці з КПІ ім. Ігоря Сікорського залучені до підготовки аналітичних звітів, експертних рад, рецензування та опонування за гендерною тематикою. Наш університет має потужний інтелектуальний потенціал для розробки стратегій і практик, спрямованих на досягнення гендерної*

Українські делегатки Субрегіональних консультацій Пекін25+. м. Кишинів

рівності та сталого розвитку суспільства. Нещодавно викладачка факультету соціології і права Неллі Іллівна Яковлева була призначена заступником

голови Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій, який відповідає також за розробку ➔

● КОНКУРС ●

● КОНКУРС ●

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад професорів (д.н., проф., науковий ступінь, вчене звання відповідно до профілю кафедри) по кафедрам:
– кафедри інтегрованих технологій машинобудування;
– кафедри конструювання верстатів і машин.
на заміщення вакантних посад доцентів (канд.наук, доц., науковий ступінь, вчене звання відповідно до профілю кафедри), старших викладачів (канд. наук, науковий ступінь відповідно до профілю кафедри), асистентів, викладачів по інститутах, факультетах, кафедрах:
Механіко-машинобудівний інститут
Кафедра прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки
доцентів – 1
старших викладачів – 1
Кафедра лазерної техніки та фізико-технічних технологій
старших викладачів – 3
асистентів – 1
Кафедра інтегрованих технологій машинобудування
доцентів – 3
Кафедра конструювання верстатів та машин
асистентів – 1
Інженерно-фізичний факультет
Кафедра металознавства та термічної обробки
старших викладачів – 1

Хіміко-технологічний факультет
Кафедра кібернетики хіміко-технологічних процесів
старших викладачів – 1
Кафедра хімічної технології композиційних матеріалів
асистентів – 1
Кафедра технології електрохімічних виробництв
асистентів – 1
Інженерно-хімічний факультет
Кафедра машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв
доцентів – 1
Фізико-технічний інститут
Кафедра інформаційної безпеки
старших викладачів – 1
асистентів – 3
Факультет менеджменту та маркетингу
Кафедра економіки і підприємництва
старших викладачів – 1
Факультет біотехнології і біотехніки
Кафедра біотехніки та інженерії
асистентів – 1
Видавничо-поліграфічний інститут
Кафедра машин та агрегатів поліграфічного виробництва
доцентів – 1
Фізико-математичний факультет
Кафедра загальної та теоретичної фізики
асистентів – 1
старших викладачів – 1

Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей
доцентів – 3
старших викладачів – 2
Факультет соціології і права
Кафедра соціології
старших викладачів – 1
Кафедра філософії
викладачів – 1
Кафедра публічного права
старших викладачів – 1
Інститут прикладного системного аналізу
Кафедра системного проектування
доцентів – 6
старших викладачів – 1
на заміщення вакантних з 15.11.2019 р. посад старшого викладача (канд. наук, науковий ступінь відповідно до профілю кафедри), асистента по інституту, факультету, кафедрам:
Інститут аерокосмічних технологій
Кафедра авіа- та ракетобудування
старших викладачів – 1
Інженерно-фізичний факультет
Кафедра ливарного виробництва чорних і кольорових металів
асистентів – 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, загальний відділ, кімн. 163; тел. 204-82-82. Університет житлом не забезпечує.

► державної політики рівності жінок і чоловіків.

4–5 вересня у столиці Молдови м. Кишиневі у контексті двадцять п'ятої річниці прийняття пекінської декларації проводились Субрегіональні консультації Пекін 25+.

Жінок із Молдови, України, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Білорусі та Румунії привітали: очільниця регіонального офісу UN Women у Європі та Центральній Азії Алла Ель-Ясір (Ala El-Yassir), керівник проєктів Фонду Ганса Зайделя в Україні, Молдові та Румунії Даніель Зайберлінг (Daniel Seiberling), парламентарі та урядовці Республіки Молдова, представники дипломатичного корпусу. На пленарному засіданні при фасилітації Ліліани Паліхович – президентки Institutum Virtutes Civilis Association, представили свої звіти уряду Молдови, Румунії, Грузії та Азербайджану.

Україна має неабиякі здобутки у сфері розширення можливостей жінок, зокрема: у 2016 р. затверджено Національний план дій з

виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека", а у 2017 році було скасовано перелік із 450 заборонених для жінок професій, який досі діє у багатьох країнах регіону. Та при цьому залишається низка гострих проблем, на які звернули увагу громадські організації України, що здійснили Національний огляд виконання заключних документів двадцять третьої спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН (2000) четвертої Всесвітньої конференції зі становища жінок та ухвалення Пекінської декларації та Платформи дій у 2019 році. До написання паралельного звіту долучились представниці понад сорока організацій! Серед них: Національна рада жінок України, Київський інститут ґендерних досліджень, Українська асоціація маркетингу, Профспілка працівників атомної промисловості та Український центр ґендерної освіти при КПІ ім. Ігоря Сікорського.

На запрошення Офісу ООН жінки в Україні та Офісу ООН Жінки в Молдові для участі у події від КПІ було делеговано за-

ступницю директора ґендерного центру кандидата наук, доцента кафедри філософії Юлію Стребкову. Організатори також подбали, щоб у заходах взяли участь представниці молодіжних низових феміністичних ініціатив: у сесійних засіданнях брала активну участь Леся Алам – випускниця факультету соціології і права нашого університету.

Захід пройшов на високому рівні: понад 100 учасниць і учасників (представниць і представників), делегованих із семи країн світу, взяли участь в обговоренні ґендерних проблем; плідними були дискусії в робочих групах:

– Women, Peace and Security: the impact of UN SC Resolution 1325 implementation; Women in decision making processes and good governance;

– The role of media, including social media, youtubers and influencers in challenging inequalities and accelerating gender equality;

– How do we build a society with Zero Tolerance to violence against women and girls;

– Women in decision making processes and good governance;
– Building Alliances to Empower Women through Economic, Innovation, and Technologies empowerment: how do we increase women involvement in innovation, research, IT and access to cheap financial resources?

На заключній сесії були презентовані рекомендації, зокрема для об'єднання зусиль різних країн регіону та покращення можливостей жінок і дівчат у сфері ІТ та STEM-освіти.

Завдання, які ми почули в ті дні щодо подальшого утвердження становища жінок у світлі принципу ґендерної рівності, мають практичне значення і для подальшої демократизації нашого університетського життя та мають бути імплементовані в практику.

*Ю.В. Стребкова,
доцент, заст. директора
Українського центру
ґендерної освіти,
учасниця Субрегіональної
консультації щодо Пекіна 25+*

СПОРТ

Регбі – не тільки історія КПІ, а й історія України До 40-річчя фіналу Кубка СРСР з регбі 1979 р.

10 листопада 1979 року. Місто Житомир. Фінал Кубка Радянського Союзу з регбі. Один з кращих регбійних суддів Європи Альфонсас Грумбінас виводить на поле центрального стадіону дві київські команди – "Авіатор" та "Політехнік". На шляху до вершини "авіатори" в чвертьфіналі на виїзді виграли 12:10 у бронзового призера чемпіонату – "ВВА" з Моніно, а в

півфіналі розгромили 21:0 минулорічних володарів Кубка – тбіліський "Локомотив". У студентів КПІ був набагато складніший шлях до фіналу. На матч чвертьфіналу в м.Коростишів приїхав уже новоспечений чемпіон СРСР-79 – московська "Слава". У перемогу київської команди, мабуть, ніхто не вірив, крім самих регбістів "Політеху". Це був один з найдрама-

тичніших матчів в історії клубу КПІ. І "Політехнік" не тільки вистояв під натиском москвичів і судді, а й переміг 9:6. У півфіналі студентів знову чекав "подарунок" – п'ятиразовий чемпіон СРСР і віцечемпіон країни 1979 року московський клуб "Філі". Бажання перемогти, та й майстерність у студентів КПІ виявилася вищою – і перемога з рахунком 11:3 відкрила шлях до фіналу Кубка!

У підсумку "Авіатор" став володарем Кубка СРСР, а регбістам "Політехніка" було присвоєно звання "Майстер спорту СРСР". За підсумками фіналу кращими регбістами в іграх Кубка визнали студентів Володимира Крамарєва (ЗФ), Ігоря Гаврилюка (Механіко-маштробудівний факультет – ММФ), Олександра Мішеніна (Факультет електроприладобудування і обчислювальної техніки – ФЕПБ ОТ) та Сергія Зубика (ММФ). Це був триумф київського та українського регбі! Зазначимо, що в тому знаменному 1979 році регбісти КПІ завоювали і золоті медалі чемпіонату України, а також посіли І місце в чемпіонаті Радянського Союзу серед студентів.

І ось, майже 40 років потому, вже на київський стадіон "Спартак" збираються солідні чоловіки – хто з сивиною, хто з лисиною, хто з животином. І це не просто ветерани – це зірки українського, радянського і європейського регбі!

Під звуки військового оркестру на поле стадіону виходять спортивні герої 1979 року. Президент Федерації регбі України Євген Баженков тепло привітав ювілярів і зазначив, що імена гравців фіналу Кубка СРСР 1979 року внесені до золотого фонду українського спорту.

Закінчення на 8-й стор. ►

10 листопада 1979 р., м. Житомир.

Фінал Кубка СРСР з регбі. Команда "Політехнік" – Сергій Добричевіч, Юрій Гончар, Геннадій Крамарєв, Андрій Дудко, Ігор Дрьомов, В'ячеслав Ішутін, Сергій Зубик, Володимир Новіков, Григорій Захлівний, Олег Довзун, Олександр Свертока, Ігор Гаврилюк, Сергій Тітов, Олександр Мішенін, Анатолій Яворський

СПОРТ

Регбі – не тільки історія КПІ, а й історія України До 40-річчя фіналу Кубка СРСР з регбі 1979 р.

28 вересня 2019 р. Київ. Стадіон "Спартак". Регбісти-ветерани

Закінчення. Початок на 7-й стор.

Усі гравці фіналу Кубка СРСР були нагороджені пам'ятними медалями, грамотами від Федерації регбі України, іменними чашками та іншими подарунками. Команду "Політехнік-79" на святі 40-річчя фіналу Кубка СРСР представляли: Геннадій Крамарев (ТЕФ), Юрій Гончар (ММФ), Андрій Дудко (ММФ), Ігор Гаврилюк (ММФ), Олексій Хорліков (Хіміко-машинобудівний факультет – ХМФ), Анатолій Яворський (ХМФ), Олександр Мішенін (ФЕПБ ОТ), Сергій

Добричечір (ТЕФ) – капітан команди, Сергій Зубик (ММФ), Олександр Свертока (ММФ), В'ячеслав Ішутін (Електротехнічний факультет – ЕТФ), Володимир Крамарев (ЗФ), Григорій Захлівний (ТЕФ), а також Олег Дрожжин (ММФ), Тарас Янко (ММФ), Юрій Ковбаса (ММФ), Юрій Відін, Анатолій Страхов, Сергій Новицький, Володимир Палієнко (ХМФ), Олександр Задирака (ХМФ), Леонід Дейнеко (ХМФ), Віктор Майборода (ММФ), В'ячеслав Мельник, Ігор Церкус (Факультет електронної техніки – ФЕТ).

За визначні досягнення на регбійних полях усі гравці "Політехніка" були нагороджені Грамотами Вченої ради університету. Спеціальним призом був відзначений Володимир Крамарев (ЗФ) як найрезультативніший гравець команди в іграх Кубка СРСР-79. Ексклюзивною медаллю нагородили Ігоря Гаврилюка (ММФ), який у 1979 році увійшов до 30 кращих регбістів Радянського Союзу.

Наказом міністра молоді та спорту України за значний особистий внесок у розвиток фізичної культури і спорту України грамотами були нагороджені: В'ячеслав Ішутін (ЕТФ), Ігор Гаврилюк (ММФ), Олександр Свертока (ММФ) і Володимир Крамарев (ЗФ). Також Федерація регбі України привітала іменинників та активних учасників ветеранського регбійного руху і вручила їм цінні подарунки.

На завершення регбісти-ветерани вшанували пам'ять своїх товаришів, які вже пішли з життя і з якими були здобуті перемоги в численних змаганнях.

Радісні зустрічі, чудовий настрій, бурхливі спогоди, все той же дух суперництва і дружби, старі фотографії, мініконцерт військового оркестру, традиційний 3-й тайм – таким яскравим було це регбійне свято.

Історія регбі в Київському політехнічному інституті багата своїми традиціями, яскравими перемогами, та ветерани готові і надалі брати участь у подальшому розвитку цього прекрасного виду спорту. Регбі – це не тільки історія інституту, це й історія нашої України!

Олександр Свертока,
випускник КПІ,
майстер спорту СРСР з регбі

Змагання зі стрітболу серед дівчат

Баскетбол – це завжди гарне видовище, особливо коли в нього грає прекрасна половина людства. Тому на початку вересня адміністративно-викладацьким складом та представниками студентства було вирішено провести чемпіонат з вуличного баскетболу (стрітболу) серед жіночих команд Київського політеху.

19 вересня у спорткомплексі КПІ ім. Ігоря Сікорського відбулося справжнє свято баскетболу – турнір з жіночого стрітболу "3х3". Ідея проведення таких змагань виникла у директора Видавничо-поліграфічного інституту (ВПІ) Петра Киричка. Допомогали втілити ідею в життя студенти ВПІ – Михайло Захаров, Руслана Стрілець, Юніс Аль Сакаф, Віталій Логвин. Головною суддею змагань виступила майстер спорту з баскетболу Марина Рачок.

Разом у змаганнях взяли участь п'ять команд, які за підсумками змагань посіли такі місця: 1-ше місце – команда InTeam (представниці РТФ, ФБМІ, ПСА, ХТФ); 2-ге місце – команда ФІОТ (представниці ФІОТ та ВПІ); 3-тє місце – команда Golden state (представниці ВПІ, ІФФ, ХТФ); 4-тє місце – команда Dream Team (представниці ВПІ); 5-тє місце – команда "3х3" (представниці ВПІ). Незалежно від результату команди, усі учасниці отримали призи. Також учасниці привітала та вручила подарунки від спонсора змагань, "Ощадбанку", Віта Щербина. М'ячі всім командам, а також рюкзаки від ФБУ вручив Петро Киричок.

Сподіваємося, що ці заходи стануть щорічними!

Андрій Киричок, доцент ВПІ

Учасниці змагань

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

✉ gazeta@kpi.ua

☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Начальник відділу зв'язків із ЗМІ

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Головний редактор

В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори

В.М. ІГНАТОВИЧ

Н.С. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського, видавництво «Політехніка», м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15

Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.